

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор
Державного науково-методичного центру
змісту культурно-мистецької освіти

« 04 »

М.М. Бриль

2019 р.

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР
ЗМІСТУ КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ

Чотири концертні п'єси сучасних композиторів для баянного дуету

Нотна збірка

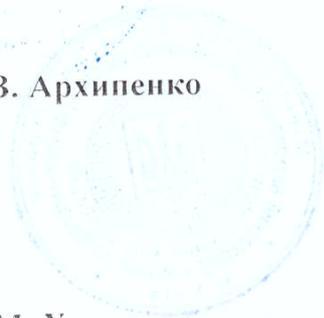
галузь знань 02 «Культура і мистецтво»
спеціальність 025 «Музичне мистецтво»

для фахової передвищої мистецької освіти

Київ – 2019

Укладачі:

П.В. Архипенко

О.М. Харченко

спеціаліст вищої категорії, викладач предметно-циклової комісії «Народні інструменти» Харківського музичного училища ім. Б.М. Лятошинського

спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, викладач предметно-циклової комісії «Народні інструменти» Харківського музичного училища ім. Б.М. Лятошинського

Рецензенти:

Н.Є. Дрозденко

методистка, викладачка вищої категорії предметної комісії «Баян, акордеон» Миколаївського коледжу культури і мистецтв

І.С. Ковальський

викладач-методист, викладач вищої категорії циклової комісії «Народні інструменти» Бахмутського коледжу мистецтв ім. І. Карабиця

Відповідальна
за випуск:

В.М. Зінченко

Рекомендовано

на засіданні методичної ради
Харківського музичного училища
ім. Б.М. Лятошинського
(протокол № 07 від 19 червня 2019 р.)

© Архипенко П.В., 2019 р.

Харченко О.М., 2019 р.

© Державний науково-методичний центр
змісту культурно-мистецької освіти, 2019 р.

ПЕРЕДМОВА

Історично склалося, що колективне музикування є невід'ємною традицією української музичної культури ще за часів Київської Русі. Починаючи з того часу і до наших днів, саме ансамблева гра за участю народних інструментів посіла важливе місце у становленні національної української картини світу. У ХХ-ХХІ ст., в наслідок сформованих традицій музичної спадщини наших предків, зростання музичного народно-інструментального професіоналізму призвело до складання (відкриття класів, відділів та кафедр) та функціонування протягом багатьох років чіткої освітньої системи, заснованої на спадкоємності етапів навчання (ШЕВ-училище/коледж-ВЗО). Серед обов'язкових навчальних предметів, пов'язаних з колективним музикуванням є «Оркестровий клас» та «Клас ансамблю». Однією із розповсюджених форм ансамблевого музикування є *баянний дует*, витoki якого можна віднайти в мистецтві романтичної доби, а саме в фортепіанних дуетах.

Гра у дуетах не втратила популярності у музичній культурі і сьогодні. Це своєрідна творча лабораторія у пошуку нових образно-стильових напрямків музичної культури та форм взаємодії композитора та виконавців. Саме баянні дуети стали класикою народно-ансамблевого виконавства. Зацікавлення такою формою музикування надає можливість створення масштабних симфонізованих концертних форм з поліфонічним викладом тем, фактурними контрастами та в наслідок цього росту рівня техніки гри. Все це призвело до зростання наукового інтересу до проблем баянного мистецтва, зокрема, дуетів баяністів і висвітлюються в працях з баянології М. Імханицького, О. Міщенко, Л. Снедкової тощо.

Разом із цим навчальний та концертний репертуар для дуету баяністів на сьогодні є досить обмеженим. Це стосується як оригінальних творів, так і перекладень. Останні здебільшого існують як транскрипції фортепіанних творів у адаптації для баянного дуету безпосередньо самими виконавцями, або викладачами з класу баяну, які працюють у закладах мистецької освіти.

Запропонована збірка баянних дуетів є результатом творчого узагальнення практичної діяльності упорядників як концертних виконавців, так і працюючих викладачів. Нотний матеріал призначено для старших курсів навчальних закладів фахової передвищої освіти або молодших курсів закладів вищої освіти. Представлений у збірці матеріал знайомить студентів із оригінальною баянною спадщиною сучасних композиторів, але в новому звуковому переосмисленні. При виконанні представлених чотирьох творів важливими стають опанування специфічних прийомів звуковидобування та звуковедення відповідно до умов ансамблевого музикування, розвиток музичної інтуїції, пробудження інтересу та формування мотивації до спільної творчості. При адаптації представлених у збірці чотирьох творів для дуету баяністів для їх органічного звучання упорядниками були використані деякі контрапунктичні доповнення, перестановки голосів та пластів музичної тканини.

Всі чотири представлені оригінальні баянні твори є зразками концертних жанрів з конкретно-образною програмою. Вони написані у великих формах зі складною композицією та насиченою фактурою. Розраховані на різні види баянної техніки з урахуванням стану сучасного виконавства на баяні, що надає можливості в роботі над розвитком звуковидобування та звуковедення студентам-баяністам під час навчання.

Автори перекладень керувалися наявністю образності представлених творів та принципом контрасту, що дозволяє трактувати дану репертуарну збірку як своєрідний програмний цикл. Перша п'єса А. Бизова «Лезгінка» заснована на танцювальних ритмах кавказького фольклору зі стилізацією ритмо-гармонічних формул та мелодичних імпровізацій, притаманних саме цьому танцю. Другий твір збірки «Фантазія на тему російської народної пісні «Ноченька»» належить корифею українського баянного мистецтва В. Подгорному. Цей твір – приклад великої форми з складним поліфонічним та варіаційним викладом музичного матеріалу. Третя п'єса А. Гольського «Розповідь старого горця» повертає до кавказької тематики, на цей раз у

жанрі балади. Такий жанр твору вимагає використання особливих редакторських засобів з органічною компоновкою партій для баянного дуету. Четвертий твір – типовий «жанровий» фінал. В його основі лежить відома українська пісня «Їхав козак за Дунай», що майстерно викладена В. Грідіним у варіаціях для баяна-соло.

У цілому жанрове розмаїття та використання національномовної стилістики в творах збірки дає підстави сподіватися, що вона дасть поштовх до розробки серії нотних видань із залученням творів композиторів різних історичних епох, національних шкіл та стильових напрямків в адаптації для ансамблевого музикування, а саме для баянного дуету.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

А. Бизов. Лезгінка

Андрій Бизов (нар. 1953) – російський композитор, чия творчість представлена у багатьох жанрах. Серед його творів – музика для театру та балету, твори для симфонічного оркестру, хорові опуси, інструментальні п'єси. Центральне місце в його доробку займають твори для народних інструментів, а саме твори для баяна. П'єса «Лезгінка» написана в оригіналі для баяна-соло й є одним із найяскравіших та колоритніших творів, популярних як у виконавців, так і в слухачів. Перекладення для двох баянів допомагає окреслити концертно-віртуозну складову цієї п'єси, яка може використовуватися як у навчальному, так і в сольоно-концертному репертуарі.

Відомо, що лезгінка – народний танець, широко розповсюджений серед кавказьких народів. Етимологія назви пов'язана з назвою одного з народів, які мешкають на Кавказі – лезгінів. Це – традиційний сольний чоловічий парний танець, який відрізняється видовищністю (національні костюми, музичний супровід народного ансамблю з ударних та духових інструментів, в стилізованих варіантах може супроводжуватися грою на баяні). Форма «Лезгінки» А. Бизова – складна тричастинна, зумовлена наявністю двох тем-

образів: чоловічого – «образ орла» (до 79 т.) і жіночого – «образ лебедя» (від 80 т.), які варіантно повторюється.

При виконанні даного перекладення важливо дотримуватися наступних методичних порад: 1) дотримання початкового темпу *Vivo* протягом всієї п'єси; 2) бажано виконання динамічних нюансів, позначених авторами перекладення; 3) орієнтування на запропоновані аранжувальниками варіанти реєстровки; 4) приділення особливої уваги прийомам гри міхом з урахуванням текстових позначок або усвідомлений перехід на прийом «рикошет»; 5) для подолання монотонності викладу «танцювальних квадратів» бажане збільшення фаз музичного розвитку з досягненням загальної кульмінації перед репризою п'єси (міхове тремоло обох баянів за 12 тт. до репризи); 6) синхронне виконання штрихів з урахуванням їх розподілу на роздільні («чоловіча» тема) та зв'язні («жіноча» тема) та метроритмічних формул як основних чинників якісної ансамблевої гри у даній танцювальній п'єсі-картині.

В. Подгорний. Фантазія на тему російської народної пісні «Ноченька»

Володимир Подгорний (1928 – 2010) – видатний композитор, заслужений діяч мистецтв України, професор Харківського державного університету мистецтв ім. І. П. Котляревського. Його творчий спадок відрізняється різноманітністю у жанровій сфері. В. Подгорний автор значної кількості творів для симфонічного, народного та камерного оркестрів, різного роду інструментальних ансамблів. «Титульним» інструментом для митця став баян та жанр обробки-фантазії, зразком втілення яких є Фантазія на тему російської народної пісні «Ноченька» у перекладі для баянного дуєту.

Форма «Фантазії» складна тричастинна з вступом і кодою, які створюють між собою архітектонічну арку. З перших звуків вступу (*Andante distanza*) важливим є саме відчуття єдиного темпу двома виконавцями. Сам жанр фантазії диктував автору свої закономірності у викладенні народної теми «Ноченька», яка постає у різних гармонічних та фактурних варіантах. Її

проведення обрамлюються епізодами колористичного та драматичного характеру. Починаючи зі вступу основної теми, яка має спочатку одноголосне викладення (*Lento*), настає фаза підголосково-поліфонічного розвитку матеріалу, де обом виконавцям важливо диференціювати різновиди підголосків. Наявність двох віртуозних каденцій, заснованих на дрібній техніці (партія першого баяна (33 т.), другого (58 т.)) та масштаб твору виявляють концертність як рису жанру фантазії.

Перша каденція безпосередньо переходить до середнього розділу форми (*Meno mosso*), в якому народна тема представлена у фазі мотивного розвитку (як у розробці сонатної форми). Для рельєфного показу мотивів та коротких фраз, які передаються з однієї партії до іншої, на початку розділу пропонується регістр «кларнет» для обох партій баянів. Розгортання матеріалу в цьому розділі форми спрямовано до головної кульмінації твору. Вона припадає на зону «золотого перетину» безпосередньо перед репризою та кодою-обрамленням, що надає музиці ще більшої драматичної експресії.

У виконавському плані тут важливо враховувати: 1) позначені у тексті артикуляційні та штрихові прийоми; 2) зміну напрямків руху міху інструментів, які не завжди є синхронними у часі і створюють наразі своєрідну артикуляційну поліфонію; 3) виділення основної теми на фоні інших голосів за допомогою запропонованих редакторами регістрів (11 т.: тема – «баян», підголосок – «фагот») та в подальшому розвитку матеріалу виокремлювати тему на фоні інших голосів за допомогою фактурного «ущільнення»; 4) при постійному відхиленні від основного темпу твору враховувати особливу роль синхронізації дій обох виконавців.

А. Гольський «Розповідь старого горця»

Андрій Гольський (нар. 1960) – сучасний композитор, виконавець-баяніст, відомий як аранжувальник та автор ряду концертних творів, серед яких «Сюїта для Малени» в 3-х частинах, «Розповідь старого горця», «Токата та fuga d-moll Й. С. Баха в стилі танго», «Фантазія на дві інвенції Й. С. Баха в

стилі фламенко», «Фантазія на тему каприса №24 Н. Паганіні», «Донська фантазія» тощо.

П'єса «Розповідь старого горця» написана у тричастинній формі. Починається вступом (*Andante rubato*), в якому експонується коротка фраза. Вона передається як відлуння від партії першого до партії другого баянів і немов застигає на органному пункті тоніки *fis-moll*. У динамізованому продовженні вступу (*Agitato*) перший баян обмінюється з другим своїми функціями рельєфу (мелодична тема) та фону («порожні» чисті квінти, що йдуть від грузинського чоловічого співу). Від 32 т. (*Allegro energico*) починається показ стилізованої під лезгінку основної теми, яка в рамках експозиції має різні варіанти викладу (мелодичний, багатоголосний акордовий, пасажно-каденційний). Розвиток матеріалу в рамках цього розділу твору відрізняється концертною діалогічністю, у якій обидва інструменти мають «рівні права».

Картина загального звучання дещо змінюється у середньому розділі (*Andante*) при показі «жіночої» теми (*pp, dolce*). Вона проводиться у синхронному ритмі партій правої руки обох баяністів на тлі остинатного акомпанементу в партіях лівої руки. У репризі, поряд з відновленням швидкого безупинного руху тріолями («чоловіча» лезгінка), потрібно враховувати фактор синхронності, який в даному перекладенні є найсуттєвішим для виконання. Утворюючи звукову «арку» зі вступом важливим є рельєфне виокремлення помпезного заключення інструментальної балади А. Гольського, ефектно чергуючи темпи *largo* і *vivo* у баянно-дуетному *tutti*.

Головними завданнями виконавців у цій п'єсі постають: 1) дотримання динамічних вказівок; 2) синхронність ансамблевої гри та виконання агогічних відхилень; 3) точне виконання прийомів гри міхом; 4) відповідність вказаних темпів у різних розділах форми; 5) дотримання динамічного балансу з врахуванням функцій пластів фактурної вертикалі («рельєф» слід грати яскравіше, «фон» – тихіше); 6) диференційоване

звуквидобування відповідно образності тем та розділів форми – м'яке у вступі та середньому розділі, активне та гостре – у основному розділі та коді; 7) дотримання вказівок щодо баянної реєстровки («фагот», «орган», «баян», «баян з пікколо», «концертино» тощо).

В. Грідін «Їхав козак за Дунай»

Віктор Грідін (1943 – 1997) – відомий російський композитор та виконавець-баяніст. Його виконавська манера відрізняється витонченістю, віртуозністю, виразністю та динамічністю. У творах композитора-баяніста синтезуються народні витоки, естрадність та класична стилістика у душі органної імпровізаційності. В. Грідін, як композитор, повною мірою використовує ресурси сучасного багатотембрового, готово-виборного баяна. Про це свідчать численні обробки-варіації на народні теми, серед яких концертна п'єса на тему української народної пісні «Їхав козак за Дунай».

Форма даної обробки є традиційною для класичних (фактурних) варіацій. У них зберігається структура та гармонія основної теми, але оновлюється фактура разом з її артикуляційною атрибутикою. Кількість варіацій може бути різною (у даному випадку їх вісім). Виконавці баянного дуету, створеного на основі сольної п'єси В. Грідіна, повинні керуватися редакторськими вказівками щодо кожної з варіацій, пам'ятаючи, що кожна фактурна зміна впливає на жанровість.

Серед виконавських завдань під час інтерпретації даної п'єси слід виділити наступні: 1) виконання даного твору потребує досить високої технічної підготовки; 2) синхронність гри при виконанні дрібної техніки; 3) дотримання єдиного темпу протягом всієї п'єси (окрім спеціальних темпових вказівок); 4) виконання динамічних відтінків, притаманних кожній варіації; 5) збереження динамічного балансу у спільному звучанні інструментів за рахунок співвідношення функцій фактурних голосів та пластів; 6) гнучке виконання в пасажах, окрім загальних динамічних відтінків, різних коливань звучності (*crescendo* у висхідному і *diminuendo* у низхідному русі).

19

Musical score for measures 19-24. The right hand has a melodic line with eighth and sixteenth notes. The left hand has a bass line with chords marked M and Б.

25

Musical score for measures 25-30. Includes first and second endings. Dynamics include *f* and *mp*.

31

Musical score for measures 31-36. The right hand has a melodic line with eighth notes. The left hand has a bass line with chords marked Б and М.

37

Musical score for measures 37-42. Includes the marking VGV. The right hand has a melodic line with eighth notes. The left hand has a bass line with chords marked Б and М.

43

VGV VGV V Γ

VGV VGV V Γ

Б-I Б-II Б-I, II

8

49

V Γ VGV Γ VGV Γ VGV VGV VGV VGV

V Γ V Γ mp mp 8

55

VGV VGV VGV VGV

61

f 8 f M Б M

67

p *mf*

Б М Б М Б М

73

Б М Б М Б М

79

f *loco* *f*

М Б М Б М Б

85

Б М Б М Б М

91

Musical score for measures 91-96. The top staff is a single melodic line. The bottom staff is a piano accompaniment with chords labeled 'Б' and 'М'. Dynamics include 'mf' and a hairpin crescendo.

97

VGV Г VGV VGV VGV Г

Musical score for measures 97-102. The top staff has rhythmic markings 'VGV Г' above it. The bottom staff has piano accompaniment with chords labeled 'Б' and 'М'.

103

Musical score for measures 103-108. The top staff has a melodic line with a dynamic 'f' and a hairpin crescendo. The bottom staff has piano accompaniment with chords labeled 'М' and 'Б'.

109

Musical score for measures 109-114. The top staff has a melodic line with a dynamic 'f' and a hairpin crescendo. The bottom staff has piano accompaniment with chords labeled 'Б' and 'М'.

115

120

125

130

135

VGV ΓVΓ *sim.*

140

VGV ΓVΓ *sim.*

VGV ΓVΓ *sim.*

145

8

M

149

M

Б

153

Musical score for measures 153-156. The system consists of two staves. The upper staff is a single treble clef with a melodic line. The lower staff is a grand staff (treble and bass clefs) with a bass line. The key signature has one sharp (F#). The bass line features chords marked with Cyrillic 'Б' and 'М'.

157

Musical score for measures 157-160. The system consists of two staves. The upper staff is a single treble clef with a melodic line. The lower staff is a grand staff (treble and bass clefs) with a bass line. The key signature has one sharp (F#). The bass line features chords marked with 'М'.

161

Musical score for measures 161-164. The system consists of two staves. The upper staff is a single treble clef with a melodic line. The lower staff is a grand staff (treble and bass clefs) with a bass line. The key signature changes to two flats (Bb, Eb). The upper staff has a dynamic marking *f* and a fermata. The lower staff has a dynamic marking *ff* and chords marked with 'М'.

165

Musical score for measures 165-168. The system consists of two staves. The upper staff is a single treble clef with a melodic line. The lower staff is a grand staff (treble and bass clefs) with a bass line. The key signature has two flats (Bb, Eb). The lower staff has a chord marked with 'М'.

169

p *cresc.*

174

f

179

sim. *f*

185

f M

191

196

8va

201

206

211 *V* *8va* *VGVGVGV sim.*

Musical score for measures 211-216. The right hand features a melodic line with slurs and accents. The left hand has a bass line with slurs and accents, and chord symbols '7' and 'Б' are present. The dynamic marking *sim.* is indicated.

217(8)

Musical score for measures 217-221. The right hand has a melodic line with slurs. The left hand has a bass line with slurs and chord symbols 'Б'.

222 *8va*

Musical score for measures 222-226. The right hand has a melodic line with slurs. The left hand has a bass line with slurs and chord symbols 'Б'.

227(8)

Musical score for measures 227-231. The right hand has a melodic line with slurs. The left hand has a bass line with slurs and chord symbols 'Б'.

232

V Γ V Γ V Γ V Γ

Б Б

237

8va

V Γ V *sim.* V Γ V *sim.*

7 7 7 7

242

rit.

V Γ V Γ V Γ V Γ V Γ V

7 M M M

ФАНТАЗИЯ

на тему російської народної пісні «Ноченька»

В. Подгорний

Перекладення для дуету баянів П. Архипенка

та О. Харченка

Andante in distanza

Measures 1-4 of the score. Part I (top) and Part II (bottom) are in 4/4 time. Part I starts with a piano (*pp*) dynamic and a *sempre legato* instruction. Part II also starts with *pp* and *sempre legato*. Both parts feature eighth notes and a *8va* (octave) marking. A box labeled 'B' is present in Part II, measure 2.

Measures 5-9 of the score. Part I (top) and Part II (bottom) continue. Dynamics range from *mf* to *f*. Part I includes a *p* dynamic in measure 6 and a *f* dynamic in measure 8. Part II includes a *p* dynamic in measure 6 and a *f* dynamic in measure 8. The tempo remains *Andante in distanza*.

Measures 10-14 of the score. The tempo changes to **Lento**. Part I (top) and Part II (bottom) are in 2/4 time. Dynamics range from *f* to *ten.* (tenuissimo). Part I includes a *f* dynamic in measure 11 and a *ten.* dynamic in measure 13. Part II includes a *f* dynamic in measure 11 and a *ten.* dynamic in measure 13.

Measures 15-19 of the score. Part I (top) and Part II (bottom) continue. Dynamics range from *f* to *ten.* Part I includes a *f* dynamic in measure 15 and a *ten.* dynamic in measure 17. Part II includes a *f* dynamic in measure 15 and a *ten.* dynamic in measure 17.

20

mp *cresc.*

24

legato

28

dolce, chiaro

dolce, chiaro

31

rit.

B

B

33 *rubato* *8va*

sfp *fantastico* 6 6 6 6

sfp

8

34 *8va*

6 6 6 6 *secco* 6 6 *fff*

fff

(8) *Meno mosso*

35 *pp solito*

pp solito

B

con gravita

39

mp

M M M

f

Г

Г

41

M Б Б Б

M Б М М

f

f

M Б М М

43

M M M 7 M 7 Б Б

8va-1 8va-1 8va-1 8va-1

45

Grandioso

Б Б Б Б+7 Б Б Б Б+7

8va-1 8va-1 8va-1 8va-1 8va-1

8

B

47

Musical score for measures 47-48, system 1. It consists of two systems of grand staff notation. The first system has a treble clef staff with chords and a bass clef staff with a simple melodic line. The second system is identical in structure.

48

Musical score for measures 48-49, system 2. The first system shows chords in the treble clef and a simple line in the bass clef. The second system features a treble clef staff with a complex texture of chords and a bass clef staff with a simple line. The word "8va" is written above the treble staff, and the number "6" is written below the bass staff.

49

Musical score for measures 49-50, system 3. The first system shows a treble clef staff with triplets and a bass clef staff with a simple line. The word "8vb" is written below the treble staff. The second system shows a treble clef staff with triplets and a bass clef staff with a simple line. The number "3" is written below the bass staff.

50 **allarg.**

51 **Maestoso**

53

55

ff

ff

56

ff

acceler.

57

ff

$\frac{3}{4}$

Angosciosamente

Musical score for measures 64-66. The piano part features a continuous triplet eighth-note pattern in the right hand and a triplet eighth-note pattern in the left hand. The violin part includes a melodic line with slurs and dynamic markings *p* and *pp*.

Musical score for measures 67-69. The piano part continues with triplet eighth-note patterns. The violin part features a melodic line with a *dim.* marking and a triplet eighth-note pattern.

Meno mosso

8va -----

ten. ten.

Musical score for measures 70-73. The piano part has a rest in the right hand and a melodic line in the left hand. The violin part has a melodic line with slurs and dynamic markings *pp* and *doloroso legato*. An 8va marking is present.

74

77

dogliosamente marcato

B

dogliosamente marcato

B

79

sf *p* *sf* *p* *pp*

con amarezza, morendo

5 *ten.*

sf *p* *sf* *p* *pp*

con amarezza, morendo

РОЗПОВІДЬ СТАРОГО ГОРЦЯ

В нічній тиші, серед вічних гір, біля яскравого вогнища,
сидів і слухав горець молодий розповідь старого.

А. Гольський

Перекладення для дуету баянів П. Архипенка
та О. Харченка

Andante, rubato

First system of the musical score, measures 1-6. It features two staves: I (treble clef) and II (bass clef). The key signature is three sharps (F#, C#, G#) and the time signature is 6/8. The first staff begins with a piano (*pp*) dynamic and a fermata over the first measure. The second staff begins with a piano (*p*) dynamic and a fermata over the fifth measure. A box labeled 'B' is located at the end of the second staff.

Second system of the musical score, measures 7-13. It features two staves: I (treble clef) and II (bass clef). The key signature is three sharps (F#, C#, G#) and the time signature is 6/8. Both staves begin with a mezzo-piano (*mp*) dynamic. The first staff has a fermata over the seventh measure. The second staff has a fermata over the eighth measure.

Agitato

Third system of the musical score, measures 14-17. It features two staves: I (treble clef) and II (bass clef). The key signature is three sharps (F#, C#, G#) and the time signature is 6/8. The first staff begins with a mezzo-forte (*mf*) dynamic and a fermata over the first measure. The second staff begins with a mezzo-forte (*mf*) dynamic and a fermata over the first measure, with the word *loco* written above the staff.

20 *loco* **rit.**

pp

pp

26 **poco rit.**

sf

poco cresc.

loco

p

poco cresc.

Б

4

4

Allegro energico

32

f staccato

f staccato

М

Б

М

Б

Б

Г

37

mf

Б М М Б Б М Б Б

42

loco *loco* *loco*

f *pp* *p*

f *pp* *p* М М

47

loco *loco*

ff *ff*

Б М М Б Б *ff*

52

loco *loco*

p *f*

p *f* М Б Б М

57

f

f

Б Б Б Б

62

f

f

68 $\textcircled{\text{p}}$ *loco*

mp *staccato*

$\textcircled{\text{p}}$ *loco*

mp

74 $\textcircled{\text{p}}$

p

poco cresc.

p

poco cresc.

80

80

86

poco rit.

86

poco rit.

Vivo

8

92

V Γ V *sim.*

f

p

8

V Γ V *sim.*

M

mp

M

Vivo

8

92

V Γ V *sim.*

f

p

8

V Γ V *sim.*

M

mp

M

98

8

mp

loco

p

M

M

M

M

M

98

8

mp

loco

p

M

M

M

M

M

104

Musical score for measures 104-110. The system includes a vocal line and a piano accompaniment. The piano part features chords labeled 'Б' and 'М'.

110

Musical score for measures 110-116. The system includes a vocal line and a piano accompaniment. The piano part features chords labeled 'М' and 'Б'.

116

Musical score for measures 116-122. The system includes a vocal line and a piano accompaniment. The piano part features chords labeled 'М' and 'Б'.

122

Musical score for measures 122-128. The system includes a vocal line and a piano accompaniment. The piano part features chords labeled 'Б' and 'М'.

128

134

140

145

Musical score for measures 145-149. The score is in treble and bass clefs with a key signature of three sharps (F#, C#, G#). It features a complex texture with multiple voices in both hands, including chords and melodic lines. Dynamic markings include accents (v) and accents with staccato (v stacc). A fermata is placed over the final measure of the system.

150

Musical score for measures 150-154. The score continues in the same key signature. It features a complex texture with multiple voices in both hands. Dynamic markings include accents (v), accents with staccato (v stacc), and a forte (f) marking. A fermata is placed over the final measure of the system.

155

Musical score for measures 155-159. The score continues in the same key signature. It features a complex texture with multiple voices in both hands. Dynamic markings include accents (v), accents with staccato (v stacc), and a piano (p) marking. A fermata is placed over the final measure of the system.

161

Musical score for measures 161-166. The system consists of three staves: a single treble clef staff at the top, and a grand staff (treble and bass clefs) below. The key signature is three sharps (F#, C#, G#). The top staff contains a melodic line with eighth and sixteenth notes. The grand staff contains a piano accompaniment with chords and moving lines in both hands.

167

Musical score for measures 167-172. The system consists of three staves: a single treble clef staff at the top, and a grand staff (treble and bass clefs) below. The key signature is three sharps (F#, C#, G#). The top staff contains a melodic line with eighth and sixteenth notes. The grand staff contains a piano accompaniment with chords and moving lines in both hands.

173

Musical score for measures 173-178. The system consists of three staves: a single treble clef staff at the top, and a grand staff (treble and bass clefs) below. The key signature is three sharps (F#, C#, G#). The top staff contains a melodic line with eighth and sixteenth notes. The grand staff contains a piano accompaniment with chords and moving lines in both hands. Dynamic markings include *mp* (mezzo-piano) in the right hand of the grand staff.

179

Musical score for measures 179-184. The system consists of three staves: a single treble clef staff at the top, and a grand staff (treble and bass clefs) below. The key signature is three sharps (F#, C#, G#). The top staff contains a melodic line with eighth and sixteenth notes. The grand staff contains a piano accompaniment with chords and moving lines in both hands. Dynamic markings include *sf* (sforzando) and *mp* (mezzo-piano) in both the right and left hands of the grand staff.

185

Musical score for measures 185-190. The system consists of a treble clef staff and a grand staff (treble and bass clefs). The key signature is two sharps (F# and C#). The melody in the treble clef starts with a half note G4, followed by quarter notes A4, B4, C5, D5, E5, F#5, G5, and A5. A slur covers the first six notes. The grand staff accompaniment features a bass line with chords and a treble line with eighth notes. A dynamic marking of *sf* is present at the end of the system.

191

Musical score for measures 191-196. The system consists of a treble clef staff and a grand staff. The key signature is two sharps. The melody in the treble clef begins with a half note G4, followed by eighth notes A4, B4, C5, D5, E5, F#5, G5, and A5. A dynamic marking of *sf* is present at the start. The grand staff accompaniment continues with chords and eighth notes.

197

Musical score for measures 197-202. The system consists of a treble clef staff and a grand staff. The key signature is two sharps. The melody in the treble clef continues with eighth notes. The grand staff accompaniment features a bass line with chords and a treble line with eighth notes.

203

Musical score for measures 203-208. The system consists of a treble clef staff and a grand staff. The key signature is two sharps. The melody in the treble clef continues with eighth notes. The grand staff accompaniment features a bass line with chords and a treble line with eighth notes.

209

sf

213

mf

Б

219

mf

B

224

rit.

sf

mf

loco

mf

loco

Б

rit.

Andante

pp dolce

B

pp dolce

244

Musical score for measures 244-248, first system. The system consists of two staves. The upper staff is in treble clef and the lower staff is in bass clef. The key signature has four flats (B-flat, E-flat, A-flat, D-flat). The time signature is 4/4. The music features a melodic line in the upper staff with various ornaments (trills, grace notes) and a bass line with a steady eighth-note accompaniment. A circled 'loco' symbol is placed above the upper staff at measure 247. The dynamic marking *mp* is placed below the upper staff at measure 247.

loco

mp

loco

mp

249

Musical score for measures 249-254, second system. The system consists of two staves. The upper staff is in treble clef and the lower staff is in bass clef. The key signature has four flats. The music continues with the melodic line in the upper staff and the eighth-note accompaniment in the lower staff. A circled 'loco' symbol is placed above the upper staff at measure 252. The dynamic marking *mp* is placed below the upper staff at measure 252.

255

Musical score for measures 255-260, third system. The system consists of two staves. The upper staff is in treble clef and the lower staff is in bass clef. The key signature has four flats. The music features a melodic line in the upper staff with ornaments and a bass line with a steady eighth-note accompaniment. A circled 'loco' symbol is placed above the upper staff at measure 255. The dynamic marking *pp dolce* is placed below the upper staff at measure 255.

pp dolce

Musical score for measures 261-266, fourth system. The system consists of two staves. The upper staff is in treble clef and the lower staff is in bass clef. The key signature has four flats. The music continues with the melodic line in the upper staff and the eighth-note accompaniment in the lower staff. A circled 'loco' symbol is placed above the upper staff at measure 261. The dynamic marking *pp dolce* is placed below the upper staff at measure 261.

pp dolce

Largo poco accel.

261

V Γ V V Γ V *sim.*

M M M

Γ

266

Vivo

271

f

V Γ V V Γ V *sim.*

f M M M M M M

277

M M p M M

282

M Б Б Б Б

287

M M M M Б

292

Б Б Б M M

297

Musical score for measures 297-301. The right hand plays a continuous eighth-note melody. The left hand plays chords marked with Cyrillic letters: M (Major) and Б (B-flat).

302

Musical score for measures 302-306. The right hand continues the eighth-note melody. The left hand plays chords marked with Cyrillic letters: Б (B-flat) and M (Major).

307

Musical score for measures 307-311. The right hand continues the eighth-note melody. The left hand plays chords marked with Cyrillic letters: Б (B-flat) and M (Major). The piece transitions to **Furioso** at measure 311, marked with a forte (*f*) dynamic and a fermata.

312

Musical score for measures 312-316. The right hand continues the eighth-note melody. The left hand plays sustained chords marked with Cyrillic letters: Б (B-flat). An 8va (octave) marking is present in the right hand.

317

322

rall.

327

Largo

332

Vivo

ЇХАВ КОЗАК ЗА ДУНАЙ

В. Грідін

Перекладення для дуету баянів П. Архипенка
та О. Харченка

Andantino

The musical score is written for two bayan players, labeled I and II. It is in 2/4 time and features a key signature of one sharp (F#). The tempo is marked 'Andantino' and the dynamic is 'mf'. The score is divided into three systems, with measures 6 and 11 indicated at the beginning of the second and third systems respectively. The first system (measures 1-5) shows the bayan I part with a circled '1' above the first measure and a circled '2' above the second measure, and the bayan II part with chords marked 'M' and '7'. The second system (measures 6-10) shows the bayan I part with a circled '2' above the eighth measure and a circled '1' above the ninth measure, and the bayan II part with chords marked 'M', '7', and 'Б'. The third system (measures 11-15) shows the bayan I part and the bayan II part with chords marked 'Б', 'M', and '7'. A square box containing the letter 'Г' is located below the first system.

16

1. 2. 3. 6

19

3. 6

21

3. 6

23

3. 7

25

Musical score for measures 25-26. The system consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. Measure 25 features a complex melodic line in the treble with many accidentals and a sixteenth-note triplet. The bass staff has chords labeled 'M' and '7'. Measure 26 continues the melodic line with a sixteenth-note triplet and a slur over the final notes. The bass staff has chords labeled 'Б' and '7'.

27

Musical score for measures 27-28. The system consists of two staves. Measure 27 has a treble staff with a triplet of eighth notes and a bass staff with chords labeled '7' and 'Б'. Measure 28 features a sixteenth-note triplet in the treble and a slur over the final notes. The bass staff has chords labeled 'Б' and '7'.

30

Musical score for measures 30-31. The system consists of two staves. Measure 30 has a sixteenth-note triplet in the treble and a slur over the final notes. The bass staff has chords labeled 'M' and '7'. Measure 31 continues the melodic line with a slur over the final notes. The bass staff has chords labeled '7' and 'M'.

32

Musical score for measures 32-33. The system consists of two staves. Measure 32 has a complex melodic line in the treble with many accidentals. The bass staff has chords labeled '7' and 'M'. Measure 33 continues the melodic line with a slur over the final notes. The bass staff has chords labeled 'M' and '7'.

34

6

Б 7

36

6

Б M 7

39

7 M

42

M 7 Б Б Б 7

46

M M Б 7 M 7

50

Б Б 7 Б Б Б Б

54

M M 7 Б 7 M 7

58

ВГ ВГ ВГ V

Б Б 7 Б Б Б Б

62

M 7 Б 7 M 7

66

M 7 M 7

69

7 M Б

72

7 M 7 Б

75

Б 7

78

M 7

81

M 7 Б

84

Б 7 M

Prestissimo

87

Musical score for measures 87-90. The system consists of two staves. The upper staff contains a complex melodic line with many accidentals and slurs. The lower staff contains a bass line with chords and some triplets. The dynamic marking *ff* is present in the final measure of this system.

91

Musical score for measures 91-95. The upper staff is mostly empty, with some notes appearing in the final measure. The lower staff features a steady bass line with chords, marked with 'M' (mezzo-forte) dynamics.

96

Musical score for measures 96-99. Both staves feature intricate, fast-moving melodic lines. The lower staff includes fingering numbers 5 and 7, and dynamic markings 'M'.

100

Musical score for measures 100-103. The system continues with complex melodic passages in both staves. The lower staff includes a 'Б' (fortissimo) dynamic marking.

104

5

1.

5

Б

7

M

M

108

2.

2.

7

M

M

112

7

7

M

7

M

Б

117

M

7

M

7

Б

121

Musical score for measures 121-125. The system includes a vocal line and a piano accompaniment. The piano part features a complex harmonic structure with chords marked with '7' and Cyrillic letters 'Б' and '#'. A fermata is placed over the vocal line in the second measure of this system.

126

Musical score for measures 126-129. The system includes a vocal line and a piano accompaniment. The piano part has chords marked with 'M' and '5'. Dynamics markings 'p' and 'sf' are present. A fermata is placed over the vocal line in the second measure of this system.

130

Musical score for measures 130-133. The system includes a vocal line and a piano accompaniment. The piano part features a rhythmic pattern of eighth notes. Dynamics markings 'f' and 'loco' are present. A fermata is placed over the vocal line in the first measure of this system.

134

Musical score for measures 134-137. The system includes a vocal line and a piano accompaniment. The piano part features a rhythmic pattern of eighth notes. Dynamics markings 'f' and 'loco' are present. A fermata is placed over the vocal line in the first measure of this system.

138

142 (gliss.)

146

149

152

156

159

162

165

Б M 7

168

sp VГVГ *cresc.* Б

171

Б *mf* M 7

173

M 7 M 3M

175

Musical score for measures 175-176. The system consists of a treble clef staff and a bass clef staff. The treble staff contains a melodic line with eighth and sixteenth notes, including accidentals. The bass staff contains a bass line with chords and fingerings: M, 3M, Б, and 7.

177

Musical score for measures 177-178. The system consists of a treble clef staff and a bass clef staff. The treble staff contains a melodic line with eighth and sixteenth notes, including accidentals. The bass staff contains a bass line with chords and fingerings: Б, 7, Б, and M.

179

Musical score for measures 179-180. The system consists of a treble clef staff and a bass clef staff. The treble staff contains a melodic line with eighth and sixteenth notes, including accidentals. The bass staff contains a bass line with chords and fingerings: M, 7, M, and 7.

181

Musical score for measures 181-182. The system consists of a treble clef staff and a bass clef staff. The treble staff contains a melodic line with eighth and sixteenth notes, including accidentals. The bass staff contains a bass line with chords and fingerings: M, 7, M, and 7.

183

Musical score for measures 183-184. The system consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The treble staff contains a melodic line with eighth and sixteenth notes, including accidentals (sharps and flats). The bass staff contains a harmonic accompaniment with chords and a '7' chord symbol. The first measure of the bass staff has a 'M' chord symbol, and the second measure has a '7' chord symbol. The system ends with a double bar line.

185

Musical score for measures 185-186. The system consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The treble staff contains a melodic line with eighth and sixteenth notes, including accidentals (sharps and flats). The bass staff contains a harmonic accompaniment with chords and a '7' chord symbol. The first measure of the bass staff has a 'M' chord symbol, and the second measure has a '7' chord symbol. The system ends with a double bar line.

187

Musical score for measures 187-188. The system consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The treble staff contains a melodic line with eighth and sixteenth notes, including accidentals (sharps and flats). The bass staff contains a harmonic accompaniment with chords and a '7' chord symbol. The first measure of the bass staff has a 'M' chord symbol, and the second measure has a '7' chord symbol. The system ends with a double bar line.

189

Musical score for measures 189-190. The system consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The treble staff contains a melodic line with eighth and sixteenth notes, including accidentals (sharps and flats). The bass staff contains a harmonic accompaniment with chords and a '7' chord symbol. The first measure of the bass staff has a 'Б' chord symbol, and the second measure has a '7' chord symbol. The system ends with a double bar line.

191

Musical score for measures 191-192. The system consists of a treble clef staff, a grand staff (treble and bass clefs), and a bass clef staff. The treble staff contains a melodic line with eighth and sixteenth notes. The grand staff contains a piano accompaniment with chords and moving lines. The bass staff contains a bass line with chords and rests. Chord symbols include a 7th chord with a sharp sign and a B major chord with a flat sign.

193

Musical score for measures 193-194. The system consists of a treble clef staff, a grand staff (treble and bass clefs), and a bass clef staff. The treble staff contains a melodic line with eighth and sixteenth notes. The grand staff contains a piano accompaniment with chords and moving lines. The bass staff contains a bass line with chords and rests. Chord symbols include B major, a 7th chord with a flat sign, and a major chord with a flat sign.

195

Musical score for measures 195-196. The system consists of a treble clef staff, a grand staff (treble and bass clefs), and a bass clef staff. The treble staff contains a melodic line with eighth and sixteenth notes. The grand staff contains a piano accompaniment with chords and moving lines. The bass staff contains a bass line with chords and rests. Chord symbols include a 7th chord with a sharp sign, a major chord with a flat sign, and a 7th chord with a flat sign.

197

Musical score for measures 197-198. The system consists of a treble clef staff, a grand staff (treble and bass clefs), and a bass clef staff. The treble staff contains a melodic line with eighth and sixteenth notes. The grand staff contains a piano accompaniment with chords and moving lines. The bass staff contains a bass line with chords and rests. Chord symbols include a major chord with a flat sign, a 7th chord with a flat sign, a major chord with a flat sign, and a 7th chord with a flat sign.

199

Musical score for measures 199-200. The system consists of a treble clef staff and a grand staff (treble and bass clefs). The treble staff contains a melodic line with eighth and sixteenth notes. The grand staff contains a bass line with chords and rests. Chord markings 'M' and '7' are present in the bass staff.

201

Musical score for measures 201-202. The system consists of a treble clef staff and a grand staff. The treble staff contains a melodic line. The grand staff contains a bass line with chords and rests. Chord markings 'M' and '7' are present in the bass staff.

203

Musical score for measures 203-204. The system consists of a treble clef staff and a grand staff. The treble staff contains a melodic line. The grand staff contains a bass line with chords and rests. Chord markings 'M', '7', and 'Б' are present in the bass staff.

205

Musical score for measures 205-206. The system consists of a treble clef staff and a grand staff. The treble staff contains a melodic line. The grand staff contains a bass line with chords and rests. Chord markings 'Б' and '7' are present in the bass staff.

207

Musical score for measures 207-208. The right hand has a melodic line with chromaticism. The left hand has chords with fingering 7 and letter B.

209

Musical score for measures 209-210. The right hand continues the melodic line. The left hand has chords with fingering 7 and letter B, and a measure with letter M.

211

rit. a tempo

ff

Musical score for measures 211-212. Measure 211 is marked "rit." and measure 212 is marked "a tempo". The right hand has a melodic line. The left hand has chords with fingering 7 and letter M, and a measure with letter B.

213

VGV VGV VGV *sim.*

3 3 3

8va

gliss.

Musical score for measures 213-214. Measure 213 has triplets of chords marked "sim." and "8va". Measure 214 has a glissando marked "gliss.". The right hand has chords with fingering 3M and 7. The left hand has chords with fingering 3M and 7.

216

Prestissimo

8^{sub}

p

Variante 2

8^{sub}

p

7

M

7

218

8

M

7

M

7

220

fff

fff

fff

M

7

M

7

fff

M

7

УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ

- $\overset{8}{\ominus}$ Всі регістри з позначкою 8 виконуються октавою вище
- $\ominus loco$ Всі регістри з позначкою *loco* виконуються як написано
- $\boxed{\Gamma}$ Гра на готовій системі
- \boxed{B} Гра на виборній системі
- \boxed{B} Основні басы
- V Розжим
- Γ Зжим
- $\vee\Gamma\vee$ Триолі гри міхом. Можливе комбіноване виконання як прямим ($\vee\Gamma\vee$) так і зворотнім ($\Gamma\vee\Gamma$) способом, або «рикошет»
- gliss. Гліссандо. В даному випадку мова йде про поперечне гліссандо з використанням допоміжних рядів правої клавіатури, від останнього ряду біля регістрів до крайнього на початку клавіатури.

ЗМІСТ

1. Передмова.....	3
2. Методичні рекомендації.....	5
3. Андрій Бизов «Лезгінка».....	10
4. Володимир Подгорний Фантазія на тему російської народної пісні «Ноченька».....	22
5. Андрій Гольський «Розповідь старого горця».....	33
6. Віктор Грідін «Їхав козак за Дунай».....	50
7. Умовні позначення.....	69